

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัสวโรจน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๕๖

วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลแพ่งธนบุรีส่งคำโต้แย้งของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

ด้วยศาลแพ่งธนบุรีได้ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายมนสันต์ มฤคทัต) ในคดีหมายเลขดำที่ ๔๐๓๘/๒๕๕๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

สรุปข้อเท็จจริง ได้ความดังนี้

๑. ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) (เดิมใช้ชื่อว่า ธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน)) เป็นโจทก์ฟ้องนายมนสันต์ มฤคทัต ที่ ๑ และนายวิระ มานะคงตรีชีพ ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งธนบุรี เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ฐานผิดสัญญาวงเงินสินเชื่อ ขยายลดตัว ตัวเงิน และค้ำประกัน จำนวนทุนทรัพย์ ๓๘,๔๕๘,๓๐๕.๕๐ บาท ขอให้ศาลพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชำระหนี้แก่โจทก์ เป็นเงิน ๓๘,๔๕๘,๓๐๕.๕๐ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕ ต่อปี จากต้นเงินจำนวน ๒๔,๑๗๒,๗๘๔.๗๖ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

๒. เดิมจำเลยที่ ๑ เป็นลูกค้าของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ จำกัด (มหาชน) โดยได้ทำสัญญาวงเงินสินเชื่อในลักษณะของการขยายลดตัวเงิน ซึ่งมีจำเลยที่ ๒ ทำสัญญาค้ำประกัน การชำระหนี้ของจำเลยที่ ๑ ต่อมาจำเลยที่ ๑ ผิดนัดชำระต้นเงินและดอกเบี้ยตามตัวสัญญาใช้เงิน เป็นเงินจำนวน ๓๘,๔๕๘,๓๐๕.๕๐ บาท ต่อมาได้มีการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท

ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังและได้มีการโอนสิทธิและหนี้สินของบริษัทเงินทุนทั้ง ๑๒ บริษัท ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงเทพธนกิจ ฯ แล้ว ต่อมากระทรวงการคลังให้โอนสิทธิและหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงเทพธนกิจ ฯ ให้แก่ธนาคารสหธนาคาร ฯ หรือธนาคารไทยธนาคาร ฯ โจทก์ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เป็นต้นไป ซึ่งผลของการโอนทำให้ธนาคารไทยธนาคาร ฯ โจทก์มีอำนาจเข้าสวมสิทธิของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ ในการเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ที่มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ ตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ และดำเนินคดีโดยการฟ้องคดีจำเลยต่อศาลได้

๓. จำเลยที่ ๑ ได้ให้การต่อสู้ฟ้องของโจทก์ต่อศาลแพ่งธนบุรี เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓ ว่าไม่เคยเป็นหนี้ตามสัญญาวงเงินสินเชื่อกับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ รวมทั้งโต้แย้งว่าพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นกฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ โดยมีเหตุผล ดังนี้

๓.๑ พระราชกำหนดทั้งสามฉบับดังกล่าว เป็นกฎหมายที่จำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยที่กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง เพราะพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๘ สัตต และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๓ ฉบับบัญญัติให้สิทธิผู้รับโอนกิจการเข้าดำเนินการใดๆ ในคดีความที่มีอยู่แล้วโดยสะดวกทุกประการได้แก่การนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ถ้าม้านพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่สืบไปแล้ว ตลอดจนมีสิทธิเข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าของนี้ตามคำพิพากษาได้ด้วย โดยไม่ต้องดำเนินการใดๆ ตามขั้นตอนที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง อันเป็นการเอารัดเอาเปรียบและลดอนสิทธิเสรีภาพของจำเลยอย่างชัดเจน พระราชกำหนดทั้งสามฉบับดังกล่าว จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

๓.๒ การที่พระราชกำหนดทั้งสามฉบับดังกล่าวตราขึ้นเพื่อใช้เฉพาะกับกรณีที่กระทรวงการคลังดำเนินการรวบรวมกิจการของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ จำนวน ๑๒ แห่ง เข้ากับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ฯ และกับธนาคารสหธนาคาร ฯ เท่านั้น แต่ไม่ใช้กับกรณีอื่น ๆ ทั่วไป จึงเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง

๔. ต่อมา จำเลยที่ ๑ (ดำเนินการโดยนายความ) ได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งธนบุรี เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โต้แย้งว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นบทกฎหมายที่โจทก์อ้างว่า มีอำนาจดำเนินการในคดีนี้ใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เพราะเป็นกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้อง บทบัญญัตินี้จึงขอให้ศาลรอกการพิจารณาคดีไว้ชั่วคราวและส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ โดยมีเหตุผล ดังนี้

๔.๑ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ นั้นการออกกฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลนั้น จะต้องเป็นไปเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น แต่การที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๘ ตี วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อได้รับความเห็นชอบการโอนกิจการจากรัฐมนตรีแล้ว ให้ดำเนินการโอนกิจการได้ ทั้งนี้ การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการนี้ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์” และตามพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖๗ ตี วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อได้รับความเห็นชอบการโอนกิจการจากรัฐมนตรีแล้ว ให้ดำเนินการโอนกิจการได้ โดยการโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการนี้ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์” เช่นกัน ซึ่งบทบัญญัติทั้งสองดังกล่าวเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จำกัดสิทธิในทรัพย์สินของลูกหนี้อย่างชัดเจน และเป็น การเอารัดเอาเปรียบลูกหนี้และจำเลยอย่างเห็นได้ชัดเจน เพราะมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ บัญญัติรับรองสิทธิของลูกหนี้ไว้ว่าการโอนหนี้จะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ลูกหนี้หรือบุคคลภายนอกได้ต่อเมื่อได้บอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้หรือลูกหนี้ได้ให้ความยินยอมกับการโอนนั้น และสถาบันการเงิน

ที่รับโอนกิจการสามารถใช้วิธีการที่มีอยู่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เช่น การตั้งผู้แทนนิติบุคคล การรับช่วงสิทธิ การรับโอนสิทธิเรียกร้อง และการร้องสอดได้อยู่แล้ว ไม่มีความจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าวแต่อย่างใด พระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าวจึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

๔.๒ การที่พระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าวตราขึ้นเพื่อใช้กับกรณีที่กระทรวงการคลังดำเนินการรวบรวมกิจการของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ จำนวน ๑๒ แห่ง เข้ากับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจ ฯ และกับธนาคารสหธนาคาร ฯ เท่านั้น แต่ไม่ใช้กับกรณีอื่นๆ ทั่วไป จึงเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง

๔.๓ การที่พระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าวมีบทบัญญัติให้โจทก์ผู้รับโอนกิจการได้เปรียบในการดำเนินคดี เพราะสามารถเข้าเป็นคู่ความได้ทันทีและดำเนินการต่างๆ ได้โดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เช่น สามารถถามค้านพยานที่สืบไปแล้ว และคัดค้านพยานที่สืบไปแล้วได้อันทำให้จำเลยที่ ๑ ไม่ได้ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกับโจทก์ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน”

๔.๔ การที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๘ จัตวา วรรคสอง (๑) (๒) (๓) และมาตรา ๓๘ เบญจ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๓ จัตวา วรรคสอง (๑) (๒) (๓) (๔) และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ วรรคสอง (๑) (๒) (๓) ซึ่งมีบทบัญญัติเป็นการระงับการใช้บทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท และพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ เช่น การให้อำนาจของรัฐมนตรีผู้รักษาการเสมือนเป็นมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นโดยไม่ต้องฟังเสียงมติของผู้ถือหุ้นและหรือดำเนินการใดๆ ตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเดิมทั้งที่ไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่เพราะสามารถดำเนินการได้อยู่แล้ว พระราชกำหนดทั้งสามฉบับดังกล่าวจึงตราขึ้นเพื่อเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน จึงเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ศาลแพ่งธนบุรี ในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๔ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตามคำโต้แย้งของคู่ความยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติดังกล่าวและมีสาระสำคัญอันควรได้รับการวินิจฉัย จึงมีคำสั่งให้รอการพิจารณาคดีไว้ชั่วคราว และส่งสำนวนคดีดังกล่าวมายังศาลรัฐธรรมนูญขอให้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๐ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ และแจ้งให้ศาลแพ่งธนบุรีทราบ

๕. พิเคราะห์แล้ว มีประเด็นตามข้อโต้แย้งของจำเลย ๖ ประเด็น ดังนี้

๕.๑ พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ สัตก ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

๕.๒ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ฉ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

๕.๓ พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตี วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

๕.๔ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ตี วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

๕.๕ พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ จัตวา วรรคสอง และมาตรา ๓๘ เบญจ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

๕.๖ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่าประเด็นที่หนึ่ง ที่สอง ที่สามและที่สี่นั้น มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญไว้แล้วว่าบทบัญญัติต่างๆ ดังกล่าวไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง กล่าวคือประเด็นที่หนึ่งและประเด็นที่สองนั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยแล้ว คือ คำวินิจฉัยที่ ๔๕/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๕ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยอีก ส่วนประเด็นที่สามและประเด็นที่สี่ก็มีคำวินิจฉัยไว้แล้วเช่นเดียวกัน คือ คำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยอีก

ด้วยเหตุดังกล่าว จึงคงเหลือประเด็นที่ห้าและประเด็นที่หก ซึ่งยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และให้รับคำร้องเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ซึ่งแบ่งได้เป็นสองประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ จัตวา วรรคสอง และมาตรา ๓๘ เบญจ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่ ซึ่งมีหลักกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ จัตวา วรรคสอง บัญญัติว่า “ในการดำเนินการตามโครงการที่ได้รับความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง ถ้าธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

(๑) มาตรา ๒๓๗ มาตรา ๑๑๑๗ มาตรา ๑๑๘๕ มาตรา ๑๒๒๐ มาตรา ๑๒๒๒ มาตรา ๑๒๒๔ มาตรา ๑๒๒๕ มาตรา ๑๒๒๖ และมาตรา ๑๒๔๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๒) มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๑๐๒ ประกอบกับมาตรา ๓๓ วรรคสอง มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๓ และมาตรา ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) มาตรา ๕๔ (๒) มาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ทั้งนี้ เฉพาะที่เกี่ยวกับการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินเนื่องในการควบกิจการหรือโอนกิจการ”

พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ เบญจ บัญญัติว่า

“เมื่อได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๘ จัตวา แล้ว ให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินที่จะควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการ จัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาการควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการ ในการนี้มิให้นำบทกฎหมายเกี่ยวกับการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินนั้นมาใช้บังคับ และให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินนั้นงดรับลงทะเบียนการโอนหุ้นเมื่อพ้นเจ็ดวันนับแต่วันที่มิได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๘ จัตวา จนถึงวันประชุมผู้ถือหุ้น และเรียกประชุมผู้ถือหุ้นโดยจัดส่งหนังสือนัดให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันแต่ต้องไม่เกินสิบสี่วัน ทั้งนี้ ให้โฆษณาบอกกล่าวนัดประชุมในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมด้วย ในการประชุมถ้ามีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม ให้ถือว่าการควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมาย

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจมีหุ้นในธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินใด ไม่ต่ำกว่าร้อยละเก้าสิบ เมื่อได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๘ จัตวา แล้ว ให้ถือว่าการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีเป็นมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น และการควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายโดยไม่ต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ห้ามมิให้บุคคลใดฟ้องธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินตามมาตรา ๓๘ จัตวา เป็นคดีล้มละลายในระหว่างการดำเนินการเพื่อควบกิจการหรือโอนกิจการตามที่ได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๘ จัตวา

ให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินตามมาตรา ๓๘ จัตวา ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีอากรต่างๆ บรรดาที่เกิดจากการควบกิจการหรือการโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยจะกำหนดเป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะรายก็ได้

คณะกรรมการของสถาบันการเงินที่ควบกันแล้วมีสิทธิยื่นขอจดทะเบียนการควบกิจการได้ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่มิได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๘ จัตวา”

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า

“การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน”

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ จัดว่าวรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นบทบัญญัติเรื่องการดำเนินการตามโครงการควบกิจการระหว่างธนาคารพาณิชย์กับธนาคารพาณิชย์ หรือระหว่างธนาคารพาณิชย์กับสถาบันการเงินหรือการโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือให้แก่สถาบันการเงิน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว โดยในการดำเนินการดังกล่าวให้ได้รับยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวม ๓ ฉบับไปใช้บังคับ แล้วแต่กรณี คือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๓๗ มาตรา ๑๑๑๗ มาตรา ๑๑๘๕ มาตรา ๑๒๒๐ มาตรา ๑๒๒๒ มาตรา ๑๒๒๔ มาตรา ๑๒๒๕ มาตรา ๑๒๒๖ และมาตรา ๑๒๔๐ พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๑๐๒ ประกอบกับมาตรา ๓๓ วรรคสอง มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๗ และมาตรา ๑๔๘ และพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๕๔ (๒) มาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๑๕ ทั้งนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน เนื่องในการควบกิจการหรือโอนกิจการ ซึ่งเป็นการรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ

ส่วนมาตรา ๓๘ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ นั้น บัญญัติให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินที่จะควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการ เมื่อได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแล้วดำเนินการต่างๆ เพื่อให้การควบกิจการหรือการโอนกิจการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามกฎหมายและรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ

ด้วยเหตุดังกล่าว แม้พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ จะมีบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพแต่ก็เป็นการตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยเป็นการทำให้ระบบธนาคารพาณิชย์มีความมั่นคง เข้มแข็ง อันเป็นการรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งไม่ได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจงและบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องก็ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๒๕ แห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่งประกันความมั่นคงแห่งสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ว่าจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้และต้องกระทำเท่าที่จำเป็นเท่านั้น โดยจะต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจงและการกระทำตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ ก็เป็นการปฏิบัติต่อธนาคารพาณิชย์ที่มีปัญหาทุกแห่งเสมอกัน จึงสอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๓๐ แห่งรัฐธรรมนูญ ที่รับรองความเสมอภาคของบุคคลและได้รับความคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกัน

ดังนั้น พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ จัดว่า วรรคสอง และมาตรา ๓๘ เบญจ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัดว่า วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่ ซึ่งมีหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องนอกจากมาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งรัฐธรรมนูญ ดังนี้

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัดว่า วรรคสอง บัญญัติว่า

“ในการดำเนินการตามโครงการที่ได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ถ้าบริษัทหรือสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินี้ ให้ได้รับการยกเว้นมิให้นำบทบัญญัตินี้มาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

(๑) มาตรา ๒๓๗ มาตรา ๑๑๑๗ มาตรา ๑๑๘๕ มาตรา ๑๒๒๐ มาตรา ๑๒๒๒ มาตรา ๑๒๒๔ มาตรา ๑๒๒๕ มาตรา ๑๒๒๖ และมาตรา ๑๒๔๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๒) มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๑๐๒ ประกอบกับมาตรา ๓๓ วรรคสอง มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๓ และมาตรา ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) มาตรา ๕๔ (๒) มาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ทั้งนี้ เฉพาะที่เกี่ยวกับการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินเนื่องในการควบกิจการหรือการโอนกิจการ”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งบัญญัติให้บริษัทเงินทุนหรือบริษัทเครดิตฟองซิเออร์ซึ่งมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องควบกิจการหรือโอนกิจการ และได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแล้วได้รับยกเว้นจากการนำบทบัญญัติต่างๆ บางมาตราของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด ฯ และพระราชบัญญัติล้มละลาย ฯ ก็เพื่อความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ อันจำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นและเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจของประเทศและคุ้มครองประชาชนที่เกี่ยวข้อง

แม้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ จะมีบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ และมีการยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติต่างๆ ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จำนวน ๕ มาตรา พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๑๐ มาตรา และพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ จำนวน ๓ มาตรา มาใช้บังคับ ในกรณีที่ต้องควบกิจการกับสถาบันการเงินอื่นๆ หรือต้องโอนกิจการให้สถาบันการเงินอื่นๆ แต่ก็เป็นการตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อฟื้นฟูกิจการและสร้างความมั่นคงแก่ระบบสถาบันการเงินและแก้ไขปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจของประเทศ

ซึ่งเป็นการกระทำในกรณีที่เป็น และเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ รวมทั้งสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องทุกแห่งที่มีปัญหาทุกแห่งเหมือนกัน ไม่ได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจงและบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องก็ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๒๕ แห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่งประกันความมั่นคงแห่งสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ว่าจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้และต้องกระทำเท่าที่จำเป็นเท่านั้น โดยจะต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง จึงสอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๓๐ แห่งรัฐธรรมนูญ ที่รับรองความเสมอภาคของบุคคลและได้รับความคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกัน

ดังนั้น พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

ด้วยเหตุผลต่างๆ ดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ จัตวา วรรคสอง และมาตรา ๓๘ เบญจ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัสวโรจน์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ